

“Ana Sözü” gazetesi 30-cu yılına adımnağı

Yaşa, benim Halkım!

Ana SÖZÜ

www.anasozu.com

Nº 09-10 (700-701)

19 Hederlez ay (may) 2018

Paasi - 4 ley 00 bani

**“Ana Sözü”n
700-cü nomeri
elinizdä!
Kutluca olsun!**

Bu yıl Harman ayın 14-dä “Ana Sözü” tamamnayacek gözâl bir yıldönümünü – olacek 30 yıl nicâ gazetamızın ilk nomeri tiparlandı. Bu yubileyä yaklaşêriz taa bir yıldönümünnän – “Ana Sözü” gazetasının 700-cü nomerinin dünneyä gelmesinnän.

Hepsimizä kutluca olsun!

**“Kızıl ay” yardımı
Gagauziyaya geldi**

Hederlez ayın 16-da, musulmanların Ramazan yortusunnan ilgili olarak, TİKA'nın yardımının Gagauziyaya geldi Türkiyenin “Kızıl ay” yardımı.

5-ci sayfa

**En büük milli yortularımızdan birisi –
“Hederlez” yortusu şenniklän bakıldı!**

Hederlez ayın (may) 6-da Gagauziyanın Çadırılan Valkaneş kasabalarında gözelliklän, şenniklän hem büyük tantahylan bakıldı gagauzların en büyük milli yortularından birisini – “Hederlez” yortusu, angısı adanmış hayvancı laa hem çiftçiläa hem angısının gagauzlar evel kutlarmışlar yazın çeketmesini.

4-cü sayfa

GAGAUZ literaturasında Nikolay BABOGLUvardı hem daymaların daymalarında kaldı en BÜÜK USTA!

Hederlez ayın (may) 2-dä aydinnadıçımızın, Büük Ustanın, Gagauz literaturasının klassiyinin, poëtin hem yazıcının, dramaturgun hem folklorunun, aaraştırmacının hem publiştin, muzeycinin Nikolay İgnatiyeviç BABOGLUNUN (02.05.1928 – 26.08.2008) duuma gününün 90-ci yıldönümü tamamnandi.

Büük Usta Nikolay BABOGLU yaşamasında irmidän zeedä literatura kiyadı yazdı hem folklor kiyatlarını hazırladı, otuzdan zeedä da üüretmäk kiyadı gagauzlara baaşladı hem gagauzların yazıcılarından çoyuna literatuya yol verdi.

Nikolay BABOGLU yazıklarını, onun şirali hem derin literatura dilini gagauz yazıcılarından hiç birisi geçämedi. Bir şüpesiz: GAGAUZ literaturasında Nikolay BABOGLUvardı hem daymaları daymalarında kaldı en BÜÜK USTA! Bu var hem daymaların daymalarında olacak!

Akademik Todur ZANET,
Nikolay BABOGLUNUN iürençisi

“Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için” Zakon ilk okumakta kabledildi, ama hiç beklenmäyan insannar ona karşı çıktı!

2018-ci yılın Helerlez ayın 15-dä Gagauziya Halk Topluşunda ilk okumakta kabledildi “Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için” Zakon, angısını hazırladılar GHT deputatları Elena KARAMIT, Ekaterina JEKOVA hem Mihail JELEZOGLU. Kanon için zalda bulunan 32 deputattan 24-dü oylarını verdi, 7-si – ikliktä kaldı, 1-si – oylamaya katılmaa istämedi.

2-ci sayfa

Prezident İgor DODON hem Dr. Mahmut ÇEVİK Prezidenturada işleri baktılar

Hederlez ayın (may) 10-da, Moldova Prezidentura binasının remondunnan ilgili olarak, TİKA Balkanlar hem Dou Evropa Daire Başkanı Dr. Mahmut ÇEVİK buluştu Moldova Prezidenti İgor DODONnan. Buluşma zamanında konuşuldu hem incelendi remontlan ilgili soruşlar.

Moldova Prezidenti İgor DODON hem Dr. Mahmut ÇEVİK, buluşmada pay alan TİKA Kişinev ofisin koordinatörü Selda ÖZDENÖĞLUyan hem remontu yapan Türkienin "Sonkay" firmasının temsilcisinnän bilä, prezidenturanın katlarını gezdilär hem yapılan işleri baktılar.

Her iki taraf ta urguladılar, ani işlär sırasında gider hem vakıdında başarılmasına hiç bir köstek yok.

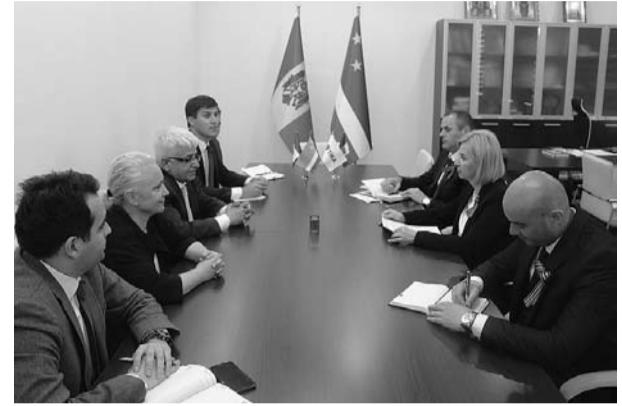
Beklener, ani remonttan sora Prezidenturanın ofișal açılışı yapılacak açan Türkiye Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞANın Moldovaya ofișal viziti gelecek.

TİKA Balkannar hem Dou Evropa Daire Başkanı Dr. Mahmut ÇEVİK Gagauziyada

Hederlez ayın (may) 9-da, TİKA proektların ilerlemesinnän ilgili olarak, Gagauziyada bulundu TİKA Balkanlar hem Dou Evropa Daire Başkanı Dr. Mahmut ÇEVİK. Canabisinnän bilä Gagauziyaya geldilär TİKA Kişinev ofisin koordinatörü Selda ÖZDENÖĞLU hem bu ofisin zaametçileri da.

Vizit zamanında Dr. Mahmut ÇEVİK baktı nasıl gider işlär üüredicilik, sozial hem saalik obyektlarında, angilarını TİKA yollunan Gagauziyada Türkîye Respublikası düzə.

Vizit zamanında TİKA Balkanlar hem Dou Evropa Daire Başkanı Dr. Mahmut ÇEVİK hem TİKA delegatiyasi buluştular Gagauziya Başkanınan İrina VLAHlan hem Gagauziya Başkanın 1-ci yar-

dincisinnän Vadim ÇEBANnan.

Bulushmakta incelendi Gagauziyada TİKA proektlarının ilgili soruşlar. Onnarin arasında "Türkiye Prezidentün Recep Tayyip ERDOĞAN üüredicilik kompleksi" proektin düzülməsi da var.

"Dr. Mahmut ÇEVİK urguladı, ani şindi çalışılər bu proektin ön hazırlanmasının ilgili işlär hem, umut var, ani 2019-cu yılda bu kompleksin düzülməsi başlayacek" bildirer Gagauziya Başkanın basın merkezi.

"Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakon ilk okumakta kabledildi, ama hiç beklenmeyen insannar ona karşı çıktı!

(Sonu. Çeketmesi 1-ci sayfada)

2018-ci yılın Helerlez ayın 15-dä GHTda (Gagauziya Halk Topluşunda) ortalık yanardı. Yanardı zerä ortalaç çıkarıldı Gagauziyanın kurulmak temelinin köşä taşı – "Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için" («О расширении сферы применения гагаузского языка»). Topluşun başında **gagauz halkından kopma gagauz deputatları**, bir **bulgar deputatı** hem burêy teklif edilän **bulgarlar** pek keskin hem aktiv bu zakonun kabledilmesinä karşı çıktılar.

Şaşılacak bir iş! GHTnin dört **gagauz** deputatı **Potr ÇAVDAR** (Svetloe küyü), **Grigoriy UZUN** (Valkaneş kasabası, 9-cu seçim bölümü), **Grigoriy DÜLGER** (Beşalma küyü), **İvana KÖKSAL** (Kazayak küyü) hem bir **bulgar** deputatı **Aleksandr SUHODOLSKİY** (Komrat kasabası, 4-cü seçim bölümü) tekilf ettilär GHTnin o günkü gündelik işindän bu soruşu çıkarmaa hem incelemeyä hiç koymamaa. Ama, şükür Allaha, başka deputatlar onnarin ipinnän kolverilmediilär da "Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakonu soruşu GHTnin gündeliindä kaldı.

Bu Zakonnan ilgili konuşmalar hem tartışmalar 2 saat tuttu. Deputatlar kendi bakışlarını "Gagauz dilinin kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakonun kabledilmesinä kimär kerä baararak, kimär kerä kizarak, kimär kerä firlayarak, ama taa çok raat, uslu hem derin fikirlərlən açıkladılar.

İncelemək tartışmalarında genä o gagauz deputatlar **Potr İvanoviç ÇAVDAR**, **Grigoriy Vladimiroviç UZUN**, **Grigoriy İvanoviç DÜLGER**, **İvana İvanovna KÖKSAL** hem **Aleksandr Anatolyeviç SUHODOLSKİY** durmamayca bu zakona karşı lafettilär hem onun kabledilmesinä karşı çıktılar.

Gagauziya İspolkomu da bu iştä kalmadı onnaran așaa. Bakmadaan ona, ani Gagauziya Başkanı bu önemni soruşun incelemesindä Halk Topluşunda yoktu, onun başkannı altında olan İspolkomun adin-

dan bu Zakona kendi bakışlarını açıkladılar hem o Zakonun kabledilmesinä karşı çıktılar Gagauziya Başkanın hem İspolkom predsedatelin 1-ci yardımcısı Vadim Petroviç ÇEBAN, Gagauziya üüredicilik Upravleniyanın başı Sofya Mihaylovna TORLAK hem da **Gagauziya üüredicilik Upravleniyasının telefonogramasının**, ucuz bir spektakli için, burayı getirilän hem yanniş yollara sapıdilan Gagauziya şkolaların **bulgar** hem **ukrayin** direktörleri.

O ucuz spektaklidä taa bir ayip iş yapıldı. Görerák, ani "Gagauz dilini kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakonundan pay tutan insannarın aazlarını yok nicä kapamaa, Zakona karşı gidennär (duşmannar demeerez!) kapattılar mikrofonları açan GHT Başın birinci yardımcı Aleksandr Grigoryeviç TARNAVSKİY lafedärdi hem Gagauz cumne insannarın adından nasaat edärdi akademik hem poet Todur ZANET. Bezbelli pek korktular ondan, ani bu adamnarın dooru hem kantarlı argumentları insannara etişecək.

Açan "Gagauz dilini kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakonu için teklif edildi kişi-kişi oy vermää, ozaman Zakona karşı gidän deputatlar bu işe da karşı çıktılar, bezbelli annayarak, ani onnarin həliz üzleri üzə çıkacek.

Nicä da olsa GHT deputatları karar aldılar, ani oyłamak kişi-kişi olsun da ozaman GHT Başkanı Vladimir KISSA zalda bulunan herbir deputata (alfavitə görə) kayıllını sordu.

"Gagauz dilini kullanmak sferasının genişledilmesi için" Zakonun birinci okumakta kabledilmesi için Gagauziya Halk Topluşun deputatları oyalarını bölä kullandılar:

Petr İvanoviç ÇAVDAR	- ikiliktä
Dimitriy Mihayloviç ÇEBANOV	- kayıl
Vitaliy İvanoviç ÇEBANU	- kayıl
Sergey Afanasiyeviç ÇERNEV	- kayıl
Sergey Konstantinoviç ÇİMPOEŞ	- kayıl
Valentin İvanoviç GAYDARCI	- kayıl

Ruslan Petroviç GARBALI

Nikolay Semenoviç DRAGAN

Vitaliy Vasilyeviç DRAGOY

Grigoriy İvanoviç DÜLGER

Grigoriy Föodoroviç EFTENİ

Ekaterina Föodorovna JEKOVA

Mihail Nikolaeviç JELEZOGLU

Nikolay İvanoviç İVANÇUK

Grigoriy Georgievic KADIN

Elena Föodorovna KARAMIT

Vladimir Mihayloviç KISSA

İvana İvanovna KÖKSAL

- kayıl

- ikiliktä

- kayıl

- ikiliktä

- kayıl

- kayıl

- kayıl

- kayıl

- kayıl

- kayıl

- kayıl

- kayıl

- oylamaya

katılmaa istämedı

Georgiy Georgievic LEYÇU

- kayıl

Dimitriy İordanoviç MANASTIRLI

- kayıl

Mihail Föodoroviç MANOLOV

- kayıl

Nikolay Nikolaeviç ORMANCI

- kayıl

Nikolay İlyiç RAYA

- kayıl

Stepan Georgievic SARİOGLU

- ikiliktä

Aleksandr Anatolyeviç SUHODOLSKİY

- ikiliktä

Nataliya Dimitrievna ŞOŞEVA

- ikiliktä

Aleksandr Grigoryeviç TARNAVSKİY

- kayıl

Grigoriy Vladimiroviç UZUN

- ikiliktä

Nikolay İlyiç UZUN

- kayıl

Födar Petroviç YANIÖĞLU

- kayıl

Sergey Konstantinoviç ZAHARIYA

- kayıl

Konstantin Petroviç ZLATOV

- kayıl

Bölcə, nicä yukarıda urguladık, GHT deputatların Elena KARAMITin, Ekaterina JEKOVAUn hazırlıdıkları "Gagauz dilin kullanım sferasının genişledilmesi için" («О расширении сферы применения гагаузского языка») Zakon Gagauziya Halk Topluşunda birinci okumakta 24 oydan kabledildi. Şindi läätzim olacek onu islää kaavileştirmää, kantarlamaa hem yanniş yollara sapıdilan insannarın hem da bu Zakona karşı gidennerin doorula hem asliya gözlerini açmaa.

Akademik hem poet Todur ZANET

Hederlez (may) ayı Nikolay BABOGLUyu anma ayı

Birtakımız hem başkayız

Birtakımız hem başkayız
Karagözüz hem kulayız
Hepsimiz bir yol çiineriz
Hepsimiz kismet isteरiz...
Neçin çekiेeriz?

Düzdük eni Babilon
Üusek birkaç milion
O bir dilli kuledän,
ani düzümüş eskilär
Şindi ne isteरiz?

Kulenin tepesindän,
Uzak kosmos dibindän
Zararlarımız görürer,
Dünnää kaybelmää gider...
Bunu mu isteरiz?

Bu asirdä çiinedi
Topraa taa çok askerlär,
Ama sansın etišti
Eni fikirlär,
Hepsimiz bileriz!

Ama eni fikirlär
Hastalık ta verdilär:
sokak dolu deliyän
Kudurér kaynêr
Herbir ahmak kendiyä
Dooruluk bulêr...

Birkaç hayırsız baargan
Çokluu sibidip yoldan
Şaşkin karieristlär
İsteर halkı kullanmaa...
Büüklüü bal mı sanmışlar
Kör gibi hızlanmışlar
Yukarı isteरlär...

Ko çekiśin şaşkınnar,
Millettär dalaşsınnar

Bu arada hırsızlar
Yok ne korksunnar,
Var ne çalıp soysunnar.

Masallı topрак
Sevdim, severim, sevecäm
Bu masallı topraa,
Nändan kalktim da çekettim
Seftä adımnamaa.

Näni gidärsäm gidecäm
Bu masaldan aybat
Taa pek eşkin o verecek,
Olup bana kanat.

Topraamım üzü, rengi,
Raatımnan barabar,
Siklet olup, cana geldi
Oldu nicä nazar...

Geldim nicä geler dünnää
Kimin borcu bir can.
Bän da borçlu kalmayacam
Topraa karışacam.

Gagauziya
Kutlêeriz yaşıni
Bizimcä, eskiycä
Yıslêeriz başını...
Mutlu ol, saasem ol.
Önündä açılsın
Geniş hem açık yol.
Tarla hep eşersin
Halkımız becersin
Zorları ensemää
Kolayda sevinmää,
İlilikä şennenmää
Gagauzlar bilsin.
Sän geldin dünnää
Binyillün başında,
Bu gündä Devletim
Oldu 10 yaşında.

Dökülsün da dolsun
Şaraplan filcannar,
Yortuya çekilsin
Kliselerdä çannar.

İşidip bilsinnär
Kim taa bilmedi,
Ki var hem yaşêer
Gagauz Devleti.
Yaşêer, yaşaycek
Çok yıllar, çok asır
Gagauzluun bayraa,
Gagauz milleti...
Ne mutlu canına
Kim seni kutlaycek
Birinci yaşında!!!
Gagauziya,
Gagauziya,
Bin yıllar sana!
Hem taa, hem taa
Okadar çok yıllar,
Nekadar göklerdä
Güneşin var sicaa.

Eni
Eni olduk,
heptän eni:
eni yollar,
eni mallar,
eni fikir
hem bakışlar,
eni adet,
eni türkü –
bir magnittän,
bir demirdän.
Eni mi o?
Beki ölü?
Beki diri
koolêer beni
o yolumda,
salt yisitmêer
o zorumda.
Türkü, sevda

kaldi orda –
pek irakta,
malilerdä,
papşoylukta...

Yok ne demää,
adet eni,
kismet eski.
Eski kişiler
hem ayzalar,
eski yazlar
hem sıcaklar...
Fasıl görüm –
eski ölüm,
ama onda
başka dönüm;
eski gureş,
ama onda
eni direş...
Belli hem diil
aar hem ilin,
aci-pelin
tatlı derin,
büyük hem küçük
çoktan mı ük?

Asirim
Sana kabaat atıp,
Pak delirer onnar,
Kimä düşüş düştü
Kuvet kullansınna.
Koru ahmaklardan
Gelän günnermizi,
topraa, otu, bizi...
Kızgın ko sevelim,
iidä – sevinelim,
zorda hiç korkmaylim,
TÜRKU DA ÇALALIM.
Olsun duumak, ölüm,
ama sırasında...
Salt bitmesin günnär,
tikanmasın dünnä
mantar karasından.

Osanna!
Ódam benim boodaya,
Aar başaklı tarlaya!
Cenk çiftçiyi öldürdü,
O inadına büdü.
Var türküm dedelerä,
Gezmişlär çok erlerä,
Ayırmış ani ottan
İlk başaa – ekmekeyen!
Hem o ustaya adsız,
Ani çok vakıt raatsız
İlkin düzümüş tekerlää
Hiç düşünmeyip büüklää.
Taa çalêrız üusek gimn
Korumuş dili hep kim,
Peetçiyä ilk, Gomera,
Stih baaşlayan bu erä!
Nekadar yaş yaşaycam,
Topraa óda yazacam,
Bilmeer ki bolluu sınır
Bir kerä da diil kisir.
Denizä da metinniim –
Yok durduunu iştiiym,
Uslusuz hali için
Hem tuzlu dadi için.
“Saa ol!” deycäm ömürä –
Dünnäädä en büyük gülä,
Çeketmesinä onun,
Olmasın ki hiç sonu...

Aydınnadıcı Nikolay BABOGLU'nun biografiyası

Anılmış hem saygılı gagauz yazarı Nikolay BABOGLU duudu 1928-ci yılın Hederlez (may) ayı 2-dä bir çiftçi aylesindä Taraklı rayonun Tatar-Kıpçak küyündä (büükü gündä Kıpçak Gagauziyanın Çadır rayonunda bulunur). Bobası – İgnat Panteleeviç (sokakça – Rusının Mitinin Miyalın Panaüdün Nati). Anası – Fedora Nikolaeva da çeker bir eski kıpçaklı familiyاسından – KAZANCILardan, ama sokakça ona deyärmişlär Tudora bulü. Bu bir pek akıllı kariymış, hiç şkolaya gitmedään, üurenmiş ötää-beeri yazmaa-okumaa, laf ustasıymış, bilirmiş çok eski gagauz türkülerini, çok maani, masal. Nikolay BABOGLU'nun bobası da gagauzçadan başka lafedirmış bulgarca, rominca, rusça, ama yazmaa-okumaa bilirmış az – sade kendinä kadar. Uşaklarını sa beşini da (iki kız, üç da ool) çalışmış versin ürenmää üusek şkolalara. Nikolay içerdä en büyümüş, onun küçüklüyündä taa saamış boba tarafından Marinka malisi, o da bir kıpçaklı anılmış soyularındanmış – SONG-ROLLardan. Malisi Nikolayı büütmüş kendi dilindä eski gagauz sallangaç türkülerinnän hem maanilerinnän. On-

nar hem dedelerindän kalma adetlär brakmişlar gelän gagauz yazıcının canında derin izlär.

Nikolay BABOGLU 1940 yılda başarılı Kıpçakta başlankı şkolasını da ertesi yılın, gütün, onu vererlär ileri dooru ürenmää İsmayıł kasabasında bir klise şkolasına. Burada sekiz klas başardıktan sora, Nikolay olaceaği klise izmetçisi. Ama o vakitlarda gidärmiş ruslan nemte arasında o büük cenc, onun yalnız 1944 yılda döner bizim Basarabiya topraklarına. İsmayılda şcola daalêr, Nikolayın da ürenmesi 4-cü klasta kalêr yarıml. O geler İsmayıldan evä, Kıpçaa.

Sovet kütvetleri isteरlär diriltmää şkolaları da bu üzerä çaarêrlar üüredicilää herbirini, kim kiyat biler. Kim kayıl olêr üüredici işlemää, onnarı almêrlar askerä – cengä. Nikolay BABOGLU da 1944-tä, açan taa yokmuş bütün 16 yaşında, olêr Kıpçakta üüredici 1-ci klasita.

1944-tän 1950-ci yıla kadar o hem üüredicilik eder, hem dışardan üürener Kahul pedagogika şkolasında, 1953 yılda başarırlar onu. Taa sora, hep dışardan, başarırlar Kişineuda devlet universitetini moldovan dili fakultetini.

Pek derin silinmäz bir iz brakêr BABOGLU'nun üreendä 1946-1947 yıllar, aaçlık vakidi. Acan o kendi birinci klasına yıl başında yazêr 36 uşak da üürenmäk yılın sonunda 1947-dä, mayda, kalêr sade 4 uşak. Öbürleri 32 küçüklär o kişiñ öllerlär üüredicinin gözü önündä, baara-baara aaçlıktan. Bu tragediyayı yazıcı büük acıylan kendi kiyadında “Bir öykümüz var”.

BABOGLU olêr diil sade bir käamil üüredici, etişer Kıpçakta şkolada za-vuç, sora da direktör, işleer Kıpçakta hem Kongazda, taa sora etişer bütün Moldova republikanın şkolalar üstünä ministr yardımıcısı. Üürediciliklän barabar çok çalışkan BABOGLU hiç bir da gün brakilmâr yazıcılıktan. O yazêr ana dilindä gagauzça peet, poema, annatmalar, pyesa.

Üüretmäk işleri için 1961-ci yılda Nikolay BABOGLUya devlet verer medali “Za trudovuyu doblesty”. Taa sora 1996 yılda yazıcılık işleri için Moldova devletindän kableder medali “Pentru meritul çivik”. Büün N. BABOGLU taşıyêer “Gagauziyanın saygılı vatantaşı” adını.

Moldova yazarlar Birlili 1984-cü yılda teklif eder onu Kişineuya işe ga-

gauz dilindä literaturaya konsulytant. Burada o çok yardım eder genç gagauz yazıclarına literaturaya girmäe, isteer, ki gagauzların arasından çıksın nekedar taa çok talentlı poetlar, prozaciilar. Doorudan Nikolay BABOGLU'nun yardımının bizim literaturaya geler Todur ZANET, Vasi FİLIOGLU, Petri YALANCI, Mariya KUYUMCU h.b.

Yıllarlan Nikolay BABOGLU'nun kendisinin da yazıcılık vergisi açılrlar taa geniş, taa käamil. Onun ilk kiyadı “Gagauz folkloru” çıkeer 1969-cu yılda, sora çıkeer annatmalar “Legendanın izi” 1974-cü yılda, taa beş yıldan sora 1979-da çıkeer eni annatmalar “Bucak ecelleri”, 1981-ci yılda tiparlılar Kişineuda bir uzun annatmak “Karanfillär açtılar enidän”. 1986-ci yılda da “Karanfillär...” tiparlanır rus dilindä («Гвоздики расцвели вновь»), 1988-ci yılda çıkeer onun çok yıllarda yazılın peetleri hepsi toplu bir kiyatta “Taraflımlı peetleri”. Nasıl da bütün yaratmasında N. BABOGLU'nun peetrleri da sıkı baalı folklorlan. 1991-ci yılda yazıcı döner kendi uşaklında bobasından işidilmä masallara da yazêer onnarı kiyada “Macallap”.

Sonu 6-ci sayfada

(Sonu. Çeketmesi 1-ci sayfada)

Valkaneş kasabasında kutlama sırası kasabanın baş meydanın yanında bulunan parkta geçti. Valkaneşin primariyası, gagauz adetinä görä, yapıp koyun bulguru, konaklı onunnan hepsi insanları, ani geldiyilär parka siiretmää konçerti hem gagauz oyunnerını oynamaa.

Çadır kasabasında sa “Hederlez” yortusu taa **tantalalı** hem **politikalı** geçti. İlkin buradakı “At-prolin” tamazlık at fermasının ipodromunda Gagauziyanın büyükleri kurdular büyük bir şöena hem gagauz kültürásından hem

da imeklerinnän ilgili türlü sergilär hazırladılar. Belliydi, ani bütün bu hazırlamaklar yapıldı gözäl hem saygılı karşılaşmaya yortumuzun büyük musaafirlerini, angilarına karşı çıktılar Başkan, Halk Topluşun Başkanı hem Çadır kasabasının primarı. Büyük musaafirlär da sayıldılar hem geldilär gagauzların “Hederlez” yortusuna. O musaafirlerin arasında vardılar Moldova Prezidenti İgor DODON hem Moldovanın kultura, aydınlatmak hem aaraştırma ministrusu Monika BABUK, Moldo-

En büyük milli yortularımızdan birisi – “Hederlez” yortusu şenniklän bakıldı!

va Parlamentin viçe-spikeri Vladimir VÜTÜK, Türkiye Kişinev Büyükelçi-liin I-ci sekretarı Erdoğan ODABAŞ, TİKA Kişinev ofisin koordinatörü Selda ÖZDENÖĞLU, Moldova Respublikasında ABD Büyükelçisi James D. PETTIT, Moldova Respublikasında Azerbaycan Büyükelçisi Gudsi Dursun oglu OSMANOV hem başka yabancı devletlerin büyükçileri, Türkiyedän, Rusiyadan, Ukraynadan hem Rominiyadan insannar.

Hepsi musaafirlerä kolaylık verildi tanışınnar gagauz milli imeklerin hazırlanmasının hem pişirilmesinnän. Belliki, bu uurda, en çok meraklılık çekti bulgurun hem kaurmanın yapılım işçilikleri.

Gagauzların adetlerinä görä “Hederlez” yortusunda evellerdän taa at koşuları yapılär. O koşulatın arasında en büyü – “Altın At”, ani olér Çadır kasabasının ipodromunda. Bu yıl da onnarin 23-cü koşuları yapıldı da çeşitli nominasyonalarda bölä erlär kazanıldı:

Moldova Prezidentin kuboo: 1-ci – Sergey SKRİPNİK (Çimisli), **2-ci** – Dimitriy KELEŞ (Çadır), **3-cü** – Nikolay POPOV (Tarakh);

Gagauziya Halk Topluşu Başkanı kuboo:
1-ci – Grigorij D E R M E N C İ (Komrat), **2-ci** – Konstantin DO-

NİÇ (Fintiniça küyü, Drokiya rayonu), **3-cü** – Nikolay POPOV (Tarakh);

Gagauziya Halk Topluşu Başkanı kuboo: 1-ci – Väçeslav KALIN (Beşgöz), **2-ci** – Konstantin DONİÇ (Fintiniça küyü, Drokiya rayonu), **3-cü** – Mihail PRANJU (Kazayak);

3 yıllık atlarda: 1-ci – Nikolay İVANOV (Valä-Perjey), **2-ci** – Grigoriy MOKANU (Fintiniça küyü, Drokiya rayonu), **3-cü** – Nikolay SAJA (Fintiniça küyü, Drokiya rayonu).

At yarışmalarından kaarä burada oldu başka yarışmalar da: üklü taligaları sürümök, koyunnarı kirkmak hem harapnik patlatmak. Hep o günü küçük

uşaklar vardı nicä atlı gezinsinnär pony beyirciklerindä.

O gün, “Hederlez” yortusunnan ilgili olarak, büyük bir konçert oldu Çadır kasabasının parkında. Bu konçertta pay aldılar artistlär Çadırdañ, Benderdän (Çadırdañ kardaş kasaba) hem Moldova nın başka erlerindän. Konçerten öündä insannara kutlama sözlerinnän danıştılar Çadır kasabasının primarı Anatoliy TOPAL, TİKA Kişinev ofisin koordinatörü Selda ÖZDENÖĞLU, Rominya Tırgu-Okna kasabasının (Çadırdañ kardaş kasaba) primarı hem başkaları.

*Tatyana DRAGNEVA,
ULIMin studentası*

Folklor CD'leri çıktı

Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyası bildirdi, ani hazırlandı taa iki folklor türküler CDsi: "Menevşä" hem "Oglan".

CD'lerde girdi 37 gagauz türküsü, ani yazılıdı Çadır kasabasında bulunan Gagauziyanın Regional ses studiyasında. "Menevşä" diskinde var 16 türküsü, "Oglan" diskinde sa - 21 türküsü.

Bundan kaarä, maasuz "Hederlez" yortusu için hazırlandı taa bir CD disk - "Gagauz türküsü", angısına girdi gagauz artistlerin çaldı türkülär.

Kazayakta "Büyük Tükiye parkı" açıldı

Gagauzların milli yortusunda Hederlezde Kazayak küyündä açıldı "Büyük Tükiye parkı", angısı yapıldı Türkiyenin belediyeler (primariyalar) Birlinä girän Ankaranın Keçiören hem Gölbaşı hem da Kappadokianın Ortahisar belediyeleri (primariyaları) yardımının onuştan Kazayak parkın taa bir adı da var - "Türkiye Cumhuriyeti Kardeş Keçiören Parkı".

Parkın düzülmesindä, kuvetlerinä görä, katıldılar kazayaklılar da, angiları gün-gündän bu parkın yapılmasında meciyä geldilär.

Parkın ofisial açılışında pay aldılar Moldovanın Prezidenti İgor DODON, Gagauziyanın Başkanı Irina VLAH, Türkiye Kişinev Büyükelçiliin I-ci sekretarı Erdoğan ODABAŞ, TİKA Kişinev ofisin koordinatörü Selda ÖZDENÖĞLU, Ankaranın Keçiören hem Gölbaşı hem da Kappadokianın Or-

tahisar belediyelerin (primariyaların) temsilcileri, kazayaklılar hem başka insannar.

"Büyük Tükiye parkı" yada "Türkiye Cumhuriyeti Kardeş Keçiören Parkı" açılış gündündä Kazayka geçti sırada "Sevda dalgasında" folklor festivali.

"Kızıl ay" yardımı Gagauziyaya geldi

(Sonu. Çeketmesi 1-ci sayfada)

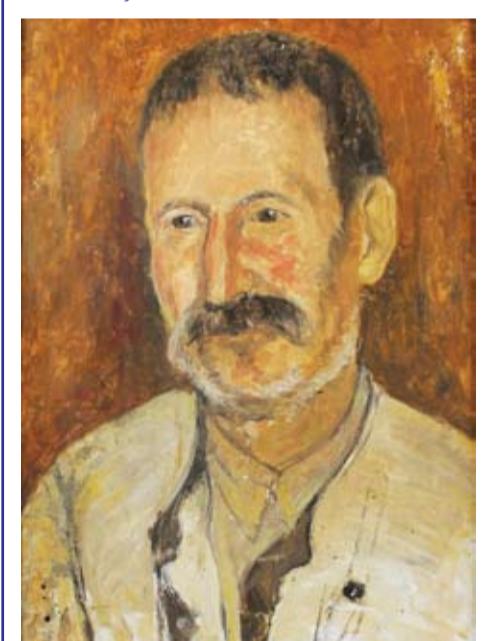
Nicä açıkladı Türkiyenin "Kızıl ay" kuruluşun Önetim Kurulu azası Cengiz YURDABEKÇİ, bkmadaan ona, ani "Kızıl ay" artık 150 yıl dünnedä var hem kendi yardımının 37 devlettä yapêr, böla bir yardım Moldovaya seftä geldi. Herbir kutuda yaklaşık 20 kg iyecek var.

TİKA Kişinev ofisin koordinatörü Selda ÖZDENÖĞLU açıkladı, ani bu türlü baaşışlar Moldovanın hem Gagauziyin 1200 yoksul aylesinä daadilacek.

Turkiyenin "Kızıl ay" kuruluşu girer Halklararası "Kırmızı kruça" hem "Kızıl ay" akıntısına. Onuştan yardım aktiyasına katıldı Moldova "Kırmızı kruça" kuruluşun Halkarası ilişkilär Upravleniyasının başı Sergey VEDERNİK hem burada pay aldı Gagauziya Başkanın hem İspolkom predsedatelin 1-ci yardımcısı Vadim ÇEBAN.

Raametli yazıcının yaratmalarının sergisi

Hederlez ayın 16-da Komrat regional resim Galereyasında açıldı raametli yazıcının hem poetin, müzeyecinin hem kinocunun Dimitriy KARA ÇOBANIN 22 resimin hem 4

skulpturasının hem yazılarının sergisi, angısı baaşlandı raametlinin duuma günü 85-ci yıldönümünü.

Serginin açılışında nasaat edennär annatlar Dimitriy KARA ÇOBANIN ömrünü, yaratmak yolunu hem çalışmalarını.

Merkezimizdän küülerimizä ulaştı

Hederlez ayn (may) 14-dä Ukraynanın Vinogradavka (Kurtçu) küyündä Odesa bölgesinin gagauz kultura merkezindä oldu eni bir buluşmak akademik Todur ZANETlän, angısı getirdi bizä "Ana Sözü" gazetasını hem "Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması" proektinde bilim kiyatlarını.

Buluşmaya caarildilar şkolaların direktörleri, uşak başçaların başları, gagauz dilindä üüredicilär, terbiedicilär, bibliotekacilar, muzeycilär hem Proekttä pay alan insannar Ukraynanın Bolgrad kasabasından hem Eski Troyan, Karakurt, Kotlovina (Balboka), Kubey, Kurtçu (Vinogradovka) küülerindän.

O günü baş musaafirmiz baaşış getirmiştii bizä "Ana Sözü" gazetasını hem "Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması" bilim kiyatlarını (1-ci kiyat - "Gagauz halk masalları", "Gagauz Folk Tales", "Poveşte populaire găgăuze", «Гагаузские народные сказки»; 2-ci kiyat - "Gagauz türküleri, söyleşileri, bilmeceleri", "Gagauz songs, Proverbs, Riddles", "Cântece, proverbe, ghicitori găgăuze", «Гагаузские песни, пословицы, загадки»; 3-cü kiyat - "Gagauz yortuları, adetleri, sıraları", "Gagauz Holidaays, Customs, Riters", "Sărbători găgăuze, tradiții, obiceiuri", «Гагаузские празд-

nikı, обычай, обряды»). Canabisi an-nattı bizä nicä hazırlanmış bu kiyatlar hem ne türlü katkıda bulunmuşlar bu işa Ukraynada yaşayan gagauzlar.

İsteerim sölemää, ani bu kiyatlar pek lääzimni hem faydalı üüredicilärä, üürenicilärä hem kär sıradan da insanna. Kim isteer taa derindän bilmää gagauzları, onnarın derin kulturasını hem

istoriyasını, bu kiyatlarda mutlak bulacek cuvap soruşlarına. Okuyun, bilin, başkasına da annadin, paali dostlar!

"Saa olun!" deeriz baş redaktora Todur Zanetä hem hepsi insannara, angiları yardımcı olmuşlar deyni kiyatlar çıksınlar aydinnik dünnäaya...

Olga KULAKSIZ, Odesa bölgesinin gagauz kultura merkezin başı

Aydınnadıcı Nikolay BABOGLUnun biografiyası

Sonu. Çeketmesi 3-cü sayfada

Nikolay BABOGLU, gagauz pedagoglarının barabar, bulunər ilk erdə ana dilində skolaları düzmetkət. Taa 1961-ci yılda o hazırlərə gagauz dilin okumak hem gramatika kiyadını VII-VIII klaslar için. Sora da, çekedip 1988-ci yıldan, BABOGLU gagauz şkolalasına deymi enidən hazırlanın sintaksis, gramatika, sözlük, üärenmək hem literatura okumakları kiyatlarını hazırlərə. Küçüklər da unutmərə maasuz uşak başçaları için bir kiyat "Literatura sabaalıkları uşak başçalarında". Bu kiyat çıktı kirilik alfabetində 1990-ci yilda. Hazırlayıçı tenə-tenə ayrılmış da koymuş bu kiyada gagauz yazıcıların en ii yaratmalarını uşaklar için (D. Kara Çoban, D. Tanasoglu, M. Kösä, T. Zanet, T. Marinoglu, V. Filioglu). Kendisi çevirmiş uşaklar için gözəl şiirlər rus

dilindən K. ÇUKOVSKIYdän, S. MARŞAKtan, A BARTODan, A.PUŞKİNdän hem moldovan dilindən M. EMİNESKUDan, İ. KRÄNGAdan, S. VANGELİdän h.b. Çok uygun lähəzim oldurmuş bu kiyatta gagauz folklorundan yaratmaları uşaklar için. Hep küçüklər için yazər 23 kisa annatma uygun bir dillən, çok meraklı uşakların annamasına görə, türlü söyleşlərlən, cümbüslərlən. Orada avtor annadər bir gagauz çocucaa için, onun adı - Gani.

Gagauz literaturasında Nikolay BABOGLU geçilmədik bir annadıcı. Kendi yaratmalarında gösterer may elli yılın içində gagauzluun yaşamasını. Onun annatmalarında durmamayca iliklən körlük arasında ölüsüyü dənişməklər gider - pak can pazarı.

Nikolay BABOGLU dener kendi-

sini dramaturgiyada da. Onun biricik pyesasi "Mumnar saalik için" kaldırərə ölä büük problemalar, ani çıkrələr dar gagauz halkın yaşamasından. O problemalar zeetlərdilər bütünnə Sovetlər Birlini hem Dünnäayı dä.

Nikolay BABOGLU için laf olmaz bütün, eer anmasak onun publiştika janralarını da. Bu janrada da o gösterdi kendisini nica bir büük usta. «Kak bol'no» kiyadında, ani çıktı 1989-cu yılda peydalandı BABOGLUnun bir yazısı "Bir halkın tragediyası", neredə çok becerikli hem derin bilməklən göstərili gagauz halkın uzun çalılı yolu büünkü günnerə, onun pek zor savaşı kendi insanni tutmak için, onun durmamayaça uzanması aydınnaa, kulturaya. Hep yukarıda anılmış temalara yazıları peydalandılar "Ana sözü" gazetasında:

"Gagauz eri gagauz dilsiz", "Latin grafikasına yolumuz", "Yazımız - üzümüz". Sora genə Afgan cenginə karşı, ayri bir kiyatlıktı, çıkrər yazıcının yazısı "Kardaşlanmışlar". N. BABOGLUnun publiştika yazıları, statyaları, nasaatları, neredə o açıklər istoriya, literatura, folklor, etnografiya, üüredicilik temalarını, toplu "Publiştika yazılarından" kiyatta, çıktı 2000 yilda.

2003 yilda N. BABOGLUnun tiparlanər iki kiyadı: "Güz çiçekleri". Seçmə şıirlər" hem "Gagauzların kaderi. Povesti". Taa sora 2006 yilda basılər onun uşaklar için annatmaları. Kiyadın adı "Bucaan tarafında. Gani".

Bitki kiyadı "UZAK YOLLARIM. Seçmə yaratmalar" çıktı artıq yazılı raa-metli olduynan. Orada basıldı onun peeteri, poemları, pyesa hem annatmaları.

Aydınnadıcı Nikolay BABOGLUnun bibliografiyası

Nikolay BABOGLUnun yaratmalarının bibliografiyası

1. Стихотворение-дебют. В. кн.: Буджактан сесләр. Литература йазылары. / Хазырлайан Д. Танасоглу. – К.: Каряя Молдовеняскэ, 1959. – 228 с.
2. Дневник атеиста: Очерки на русском, гагаузском и болгарском языках. – К.: Каряя Молдовеняскэ, 1962.
3. Гагауз фольклору / Ред. Д. Танасоглу. – К.: Каряя Молдовеняскэ, 1969. – 260 с.
4. Легенданын изи: Аннатмалар. / Ред. Д. Танасоглу. – К.: Каряя Молдовеняскэ, 1974. – 175 с.
5. Бужак ежеллери: Аннатмалар. / Худ. П. Влах. – К.: Литература артистикэ, 1979. – 212 с.
6. Трандафирый драгостей (Розы любви): Гагаузский фольклор на молдавском языке. / Составитель Н. Бабоглу. – К.: Литература артистикэ, 1981. 156 с.
7. Карапиллэр ачтылар ени-дän. – К.: Литература артистикэ, 1984. – 240 с.
8. Стихи Бабоглу Н. В кн.: Фрунзеле рошый (Красные листья): Версурь. – К.: Литература артистикэ, 1984. – 252 с.
9. Стихи Бабоглу Н. В кн.: Каряя поэзией'85 Версурь, арт. критиче./ Селекции де Г. Водэ. – К.: Литература артистикэ, 1985. – 215 с.
10. Поэзия Бабоглу Н. В кн.: Каряя поэзией'86: Версурь, арт. критиче. – К.: Литература артистикэ, 1986. – 219 с.
11. Гвоздики расцвели вновь: Повесть, рассказы, перевод с гагаузского. В. Ихмайлов. – К.: Литература артистикэ, 1986. – 258 с.
12. Стихи Бабоглу Н. В кн.: Каряя поэзией'87 Версурь, арт. критиче. – К.: Литература артистикэ, 1987. – 211 п.
13. Тарафымын пиетLERİ: Стихләр. / Ред. Д. Танасоглу. Худ. Д. Савастин. – К.: Литература артистикэ, 1988. – 194 с.

14. Побратимы: Очерк о Косте Бодур, погибшем в Афганистане. – В кн.: Верность присяге. – К.: Литература артистикэ, 1988
15. Трагедия одного народа. В кн.: Так больно... / с. 195-203. – К.: Литература артистикэ, 1989. – 632 с.
16. Литература сабаалыклары ушак башчаларында: Сценарийләр. – К.: Лумина, 1990. – 100 с.
17. Масаллар: Гагауз халк масаллары. / Собиратель Н. Бабоглу. – К.: Hiperion, 1991. 142 с.
18. Bir öykümüz var: Annatmalar. / Çevirən türk dilinä Tayyar Tahiroğlu. – İzmir (Türkiye), 1994. – 102 s.
19. Mumnar saalik için: Piesa / Red. D. Tanasoglu. – Ch.: Ana sözü, 1999 – 50 s.
20. Publiştika yazılarından. / Red. V. Filioglu. – Ch.: 2000. – 165 s.
21. Güz çiçekleri: Seçmə şıirlər. – Ch.: Pontos, 2003. – 236 s.
22. Gagauzların kaderi: Povesti. – Ch.: Pontos, 2003 – 103 s.
23. Bucaan tarafında. Gani: Annatmalar uşaklara deymi. – Ch.: 2006. – 84 s.
24. Правда о гагаузском народе: Исторический очерк. – К.: Pontos, 2007. – 36 s.
25. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Sintaksis 8-9 klaslar için. – Ch.: Ştiința, 1991. – 127 s.
26. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VIII-nci klaslar için: / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1996.
27. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Sintaksis VIII-ci klaslar için. – Ch.: Ştiința, 1996.
28. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika IX-ncu klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1996.
29. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Ştiința, 1997.
30. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için. – Ch.: Ştiința, 1997. – 137 s.
31. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1996.
32. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
33. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997. – 137 s.
34. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
35. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
36. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
37. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
38. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
39. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
40. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
41. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
42. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
43. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
44. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
45. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
46. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
47. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
48. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
49. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
50. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
51. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
52. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
53. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
54. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
55. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
56. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
57. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
58. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
59. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
60. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
61. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
62. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
63. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
64. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
65. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
66. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
67. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
68. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
69. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
70. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
71. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
72. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
73. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
74. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
75. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
76. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
77. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
78. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
79. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
80. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
81. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
82. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
83. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
84. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
85. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
86. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
87. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
88. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
89. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
90. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
91. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
92. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
93. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
94. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
95. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
96. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
97. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
98. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
99. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
100. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
101. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
102. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
103. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I-nci payı. – Ch.: Liceum, 1997.
104. Baboglu N.I., Baboglu I.I. Gagauz dili: Gramatika VII-ci klaslar için / I

Brak izindän gitsin atlilar

Sümeray CENOLARI duudu 1987-ci yılın Hederlez ayın (may) 15-dä Kosovanın Prizren kasabasında.

2010-cu yilda üüredici fakultetini başardı. 2012-ci yilda Sozial Bilgilär Üüredicili uurunda doktoranturasını yaptı.

2013-cü yılda tipardan çıktı onun "Umut çiçekleri" adlı poeziya kiyadı, angısına 66 peeti girdi.

Denizlerin dili çernilalıdır,
annatsın balıklar.
Zamanı boşver.
Brak izindän gitsin atlilar.
Kuyruklu yıldızın dolayında dönän yıldızlar.
Yıldızları paklar.
Gökün yaşını içen bulutlar,
saklıdan aalar.
Zamanı boşver.
Brak izindän gitsin atlilar.
Saçak kuşların renk giidirmeyä bak.
Yırtılsın kara-biyaz patretlär.

Sümeray CENOLARI, Kosova (gagauçası – Todur ZANET)

Takıntılar
Zamanı boşver.
Brak izindän gitsin atlilar.
Saçak kuşların renk giidirmeyä bak.
Yırtılsın kara-biyaz patretlär.
Bak soluk alamıyor aaç topraklar.
Çatlamış dudaklara sürülmüş "ah"lar.
Yıl paylarını yudér
güneşlän esaplaşmalar.
Ah, ayazın keezi izümürüt aaçlar.
Zamanı boşver.
Brak izindän gitsin atlilar.
Damarlarda dolanan Aya,
üz çevirmesin kannı perdelär.

Hederlez ayın (may) 9-da Moldovada bir gündä iki yortu bakıldı: Enseyiş Günü hem Evropanın Günü

Bildirdän beeri, Moldovanın Liberal partiyasının teklifinä görä, Moldova pravitelstvosu aldı karar, ani Hederlez ayın (may) 9-da bakılan II-ci dünnä cengindä Enseyiş Günü yortusuna eklemää Evropanın Günü da.

Onuştan artik iki yıl sıravardı Hederlez ayın (may) 9-da Moldovada bir gündä iki yortu kutlêrlar: II-ci dünnä cengindä Enseyiş Günü hem Evropa-nın Günü.

Komrat Devlet Üniversitesinde çiftçilik konferenetiysi oldu

Hederlez ayın 4-6 günnerindä Komrat Devlet Üniversitesinde (KDU) geçti çiftçiliklän ilgili Halklararası bilim konferenetiysi, angısını, TİKA (Türk İşbirlii hem Koordinatiya Agenstvosu) yardımının, ortak hazırladılar KDU, Türkienen Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi hem Moldova Agrar Üniversitesi.

Bilim konferenetiyasına dokladlarını yolladılar hem onda pay aldılar yaklaşık 160 bilim adamı. Konferenetiyanın açılısına hem plenar toplantısına katıldılar Türkiye çiftçilik hem hayvançılık Ministrusunun yardımcısi Hasan ÖZLÜ hem TİKA Kişinev ofisin koordinatörü Selda ÖZDENÖĞLU.

Plenar toplantılarından sora çalışma-lar ilerledilär sektyialarda: bahçivan-cılıktı, meevacılıktı hem baacılıktı, toprak bilgiçliindä hem tohumculukta.

Maasuz Konfe-rentiya için KDU-da oldu sergilär, KDUnun yukarkı korpusun aulunda tatlı kirez aaçlar başcasının dikilme-si yapıldı hem "He-derlez" yortusunun kutlaması bakiıldı.

Foto: kdu.md

Açan dünnä üürenecek nicä biz Tozdan buludadan kalktık!

Genç poet Harlampiy TELPİZ duudu 2000-ci yılın Küçük ayın (fevral) 23-dä Gagauziyanın Baurcu küündä. Bobası – Pötr Georgievic usta zanaatını götürür, anası Stefanida Dimitrievnd işleer uşak başcasında üürediciyka. Ayledä var taa iki uşak: Harlampiyin batüsü Vani hem kakusu Nadi.

Taa küçüktän dädusu Georgiy Dimitriyevic ona annadardı gagauçça masal hem nicä geçirmiş zor yaşamasını 40-ci yıllarda. Bu iş genç poetin üreendä erleştı bir büük sevgiylän kendi gagauz milletinä hem o sevgi boşandırı orada peet yazmasını. Edinci klasta poetların konkursunda aldı üçüncü eri. Büünkü gündä Kaul Medițina Kolecinda üürener.

Şükür kalmış ki adımız!

"Saalik alla versin!" – söleerlär sofrada. Söleer kim inanêr hem kim inanmêr. Bu laflar – adet bobalardan. Bölä işlär hiç birindän saklanmêr. Unuttuk çoktan lafetmää gagauçça Te nedä haliz günahımız Moldovanca kaarisik hem rusça... Şükür kalmış ki adımız!

Ayırmaklar

(Başkan seçimnerinä)

Büünkü gündä Zaametini düşmeer saymaa. Ko kalsın kafan evdä. Gideriz başkan ayırmacı. Kimä da vermä sesini. Bekim ensär, bekim kalar. İstârsän ayir senseleni. Vermeycek fayda onnar. Kandidat adêer eni yaşamak. Yardım edecek her zaman. Haliz sayıp bizi ahmak. Düver kafamızda, giidirip birär kazan.

Halkıma

Halkım, seslä, sana deyni, Baaslıêrim paalı vakıdi,

Angısının hatırlanın, metedecäm seni, Görümlü olsun adın. Ki bilsinnär, uzaktan, çoyu, Kimä deniler GAGAUZ Kimin başka devletlerdä da kıvrak boyu Zorlarda kimin arkası – herkeret uz!

Haylazlıktan

Masal gibi bu yaşamak Haylazlanêrim gecä-gündüz Bana baarêrlar: "kalk, be ahmak!" Salt bän yatêrîm nicä öküz. Îmäk iyerim nicä hobur İstan tununmêerim birkeret ta Boba dedi: "etismärmi lobut", Anam salt deer: "Lääzim iiliktän!" Uygun geçer yaşamak Biter kár yaz, geler te güz Hepsi işleer nicä ahmak, Salt bän yatêrîm nicä öküz.

Ne düşünersiniz, zavalı zeetlilär? Bekim yaşamak için: Neçin ki bizim Saalumızı, yavaş-yavaş öldürär Bitki-bitkiyä, kendimiz geberecez?! Bekim olmaa ahmak, yaşamak zorluundan,

Verip zorluklar alsınnar üstünü?! Saklanmaya lım nicä pali, fena duşmandan!!! O sa kaavileşmää mi, silip sümüün?

Hepsimiz nezmansa ölecez. Bekim taa tez gelär o vakit Acan dünnä üürenecek nicä biz Tozdan buludadan kalktık!

Gagauzlara

Yok şafk. Yıldızsız gecä, Korkudêer insani karannınnan. Lafsız söleer: "seni iyecäm, Yudacam güüdeni canınnan".

Bizim insanda – yok korku! Alişik o görmää şafksız Kabarma gecä, durgun, Allelem kalacan uykusuz.

Kişin suukta, Acan dondurđêer onu, Ne var dışarda hem da seni. İnsanım yisinêr, İşleyip kirda, Katlı-katlı gjimni.

Sanma onu, Ani fukaarä – yufka Ver nacak Yaracek odunu – Diil seftä.

Zenginneer bitki vakıt. Bizim gagauz, Hayırsız, haylaz olmaa başladı. Unuttu,

Ani diil çoktan kîtlık

Bizi tez zaman braadi –

Yaşasa dädular

Bileceydiik biz!

Yaşamak – kaymak!

Kaymak kimä?

Kim işleer,

Çiinämeer hergün sakız,

Aarayıp dinnenmäa deyni er.

Dedeleri brakmışlar

Bu toprakta,

Nerdä yaşêêriz te şindi.

Ürenmişik ardey kurutmaa saçakta

Büütmää ekin.

Çok işlär ne bilmäzdik,

Kalmış dedelerdän

Bu iş için çeneni dik

Taa dik olsun, gün-gündän!

Dimitriy SAVASTİNİN Albom-kiyadı tipara girer

Gagauziya Başkanın teklifini görə Rusyanın Sankt-Peterburg pravitelstvosu verdi para tiparlamaya deyni gagauzların geniyi resimcisinin Dimitriy SAVASTİNİN Albom-kiyadını – “Gagauz resimcisi Dimitriy SAVASTİN”, ani üç dildə hazırlandı: gagauzça, rusça hem anglıca.

Sankt-Peterburg pravitelstvosunun Basım hem mas-medyaylan ilişkileri Komitetin başı Sergey SEREZLEV götürdü Gagauziya İspolkom predsedatelin yardımçısını Olesä TANASOGLU-yu o tipografiyaya, neredə hazırlaneràlar tipalamaa bu Albom-kiyadı da gösterdi ona kiyadın maketini hem denemä basılısını.

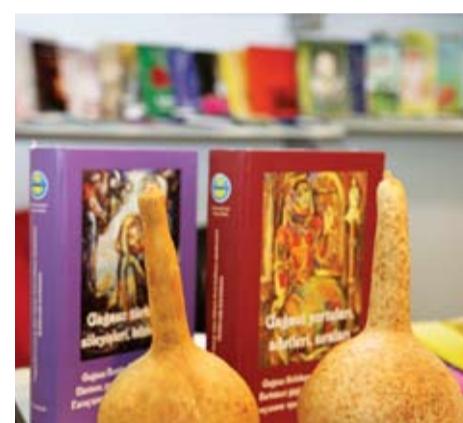
Sergey SEREZLEV açıkladı, ani Albom-kiyat üusek kalitedä olsun deyni, oonnar durmamyca kontakta buluneràlar resimcinin oolunnan Sergey SAVASTİNnan.

Sankt-Peterburg kiyat Salonunda Gagauziya da var

2018-ci yılın Hederlez ayın 17-20 günnerində Rusyanın Sankt-Peterburg kasabasında geçer XIII-ci Halklararası kiyat Salonu. Bu Salonda pay aleràr 20 devlettän hem Rusyanın 150 regionundan zeedä kiyatçılar hem temsilcilar, bildirer Rusyanın TASS haber agenstvosu.

XIII-ci Halklararası kiyat Salonuda kendi sergisini Gagauziya da kurdu. Bu sergidä var 100-dän zeedä kiyat. Onnarın arasında bilim hem din kiyatlari, gagauz yazıcıları hem poetların toplumnarı, etnografiya hem taraf albomnarı.

Hederlez ayın 18-dä, Salonun ofijal açılışından sora, Gagauziyanın sergisinä uurudu Sankt-Peterburg gubernatoru Georgiy POLTAVÇENKO, angısını karşıladılar Gagauziya İspolkom predsedatelin yardımcısı Olesä TANASOGLU hem serginin başı, genç poete Elena MOKANU.

Gagauziya İspolkom predsedatelin yardımcısı Olesä TANASOGLU şükür etti Sankt-Peterburg gubernatoruna, ani onun “yardımının iki yılın içində Gagauziyanın bibliotekalarına Rusyadan 12 bindän zeedä kiyat geldi. Onnarın arasında, belliki, en önemnisi oldu o, ani Sankt-Peterburgta tiparlandı gagauz aydınnaðıcısının Mihail ÇAKİRin

tarafinan gagauzçaya çevrilän “Evangeliya”.

XIII-ci Halklararası kiyat Salonu çalışmasını bitirdiktän sora, Gagauziyanın sergisində bulunan kiyatlar başlanaceklar Sankt-Peterburgun bir bibliotekasına.

Tatyana DRAGNEVA,
ULIMin studentkasi

Bulutlu havada güneşli buluşmak

2018-ci yılın Hederlez ayın (may) 14-dä Valkaneş kasabasının “Akça” 4-cü uşak başcasında geçti bir sabaalik, ani adandı akademik hem poet Todur ZANETlän buluşma yortusuna hem Canabisinin olacek 60-cı yıldönümünü.

Bakmadaan ona ani o günü hava bulutluydu hem sabahdan yaamur yaaðiydi, buluşmak pek gözäl hem güneşli geçti. Uşaklar sevinmeklän hem tuzekmeklän karşıladılar anılmış yazıcıımızı. Onnar büyük havezlän gösterdilär kendi bilgilerini gagauz poetimizin yaratmalarında, okudular Canabisinin peetlerini Vatan, tabiyat, yıl zamannarı hem ev hayvannar için, çaldılar türkü ana dilindä, gösterdilär masalı “Seftä kazanılmış para”. Acan uşaklar başdilar çalmaa “Oğlan” halk türkümüzü, onnarlan bilä, ayakça, sansın bir Gimnada, türküyü çaldılar uşak başçamızım zaametçileri, analar-bobalar hem paaþı musaafirimiz da. Sabaalın bitkisindä hepsi toplandı bir büyük foruya.

Sabaalın sonunda Todur ZANET

baashadı kendi kiyatlarını hem “Ana Sözü” gazetayı uşak başçamıza hem uşaklarımıza, urgulayıp, ani hepsi

uşaklar pek gözäl okudular peetleri, tañantlı oynadilar hem türkü çaldılar. Ayrica Canabisi verdi “Böcecik” kiyadını

başçamızın büyük grupasından Mişa KRETUya, angısı becerili artistliklän masalda pay aldı hem pak bir gagauzçaylan peetleri söledi.

İsteerim saa ol demää hepsi işçilərimizä, kim pay aldı bu sabaalın hazırlanmasında, metetmää onnarın hazırlıklarını hem uşakların terbi edilmesindä zaametlerini. Bu insanlar: üüredicilär Vera TRONÇU hem Nadejda MİTİŞ, hem da muzikada üüredici Oxana GÜZELİ.

Biz çok sevindik, ani Todur ZANET saydı bizim küçük başçamızı, da, zaametini saymadaan, geldi bizä musaflirlär. Bütün ürektän çok saa olsun, dileriz ona saalik, uzun ömr hem da taa çok-çok ilerletsin bizim Ana dilimizi – paalı gagauz dilimizi!

Mariya Ivanovna BALAS,
Valkaneş kasabasının “Akça”
4-cü uşak başcasının başı

“ANA SÖZÜ” Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM - 21358
Gazeta “Universul” basım evindä basılêr
Tiraj – 3020 ekz. Simarlamak No: 469

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com